

Miljøgodkendelse

§ 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven

8. maj 2019

Tøjstedvej 5, 5683 Haarby

ASSENS
KOMMUNE

Ejendommen Tøjstedvej 5, 5683 Haarby (luftfoto 2017)

Emne	Data
Ansøger og ejer	Martin Boe Madsen, Prinsevej 53, 5631 Ebberup
Bedriftens navn og adresse	Touch Farm, Tøjstedgård, Tøjstedvej 5, 5683 Haarby
Matrikelnummer og ejerlav	29a m.fl., Haarby by, Haarby
Ejendomsnummer	4200010236
Virksomhedens art	Produktion af smågrise og slagtesvin
Godkendelsesbetegnelse	§ 16 a i Lov om husdyrbug og anvendelse af gødning m.v. Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 (gældende på ansøgningstidspunktet)
CHR-nummer	98606
CVR/P	31837081/1014981663
Kontaktperson	Martin Boe Madsen, tlf. 2074 1491 e-mail: mbm@touchfarm.dk
Rådgiver/konsulent	Søren Boe Rasmussen, Centrovic, tlf. 2113 3846, e-mail: sbr@centrovic.dk
Godkendelsesmyndighed	Assens Kommune, (By, Land & Kultur), Miljø & Natur, Rådhus Allé 5, 5610 Assens, assens@assens.dk
Sags ID	Acadre sagsnr. 18/2167
Miljøsagsbehandler	Ove Johansen, tlf. 6474 7511, mail: jojoh@assens.dk
Husdyrgodkendelse.dk	Version 4.3 Skema nr. 202243

Indholdsfortegnelse

1.	<u>INDLEDNING</u>	5
2	<u>AFGØRELSE: § 16 A, STK. 2 MILJØGODKENDELSE.....</u>	6
3	<u>VILKÅR FOR GODKENDELSE.....</u>	7
3.1	PRODUKTIONSAREAL.....	7
3.2	ANVENDELSE AF AMMONIAKREDUCERENDE VIRKEMIDLER.....	7
3.3	FOREBYGGELSE OG BEGRÆNSNING AF UHELD	8
3.4	MANAGEMENT	8
3.5	OPHØR AF DRIFT	8
4.	<u>OFFENTLIGGØRELSE.....</u>	8
5.	<u>KLAGEVEJLEDNING</u>	9
6.	<u>BILAG.....</u>	10
7.	<u>MEDDELELSE OM AFGØRELSE SENDES TIL.....</u>	10
8.	<u>MILJØVURDERING AF ANSØGNING OM § 16 A, STK. 2 MILJØGODKENDELSE</u>	13
8.1	FORMÅL.....	13
8.2	BASISOPLYSNINGER	14
8.3	ERHVERVSMÆSSIG NØDVENDIGHED	15
8.4	STALDE OG PRODUKTIONER - PRODUKTIONSAREAL	15
8.5	LANDSKABELIGE VÆRDIER OG AFSTANDE	17
8.5.1	LANDSKAB OG PLANFORHOLD.....	17
8.5.2	FASTE AFSTANDSKRAV EFTER §§ 6 OG 8.....	18
8.6	AMMONIAKEMISSION	19
8.7	BAT (BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK) AMMONIAK EMISSION.....	20
8.8	NATUROMRÅDER, FREDNINGER OG BILAG VI-ARTER.....	20
8.9	JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND	24
8.9.1	SPILDEVAND (RESTVAND)	24
8.9.2	OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING.....	24
8.10	NABOPÅVIRKNING.....	24
8.10.1	LUGT.....	25
8.10.2	STØJ	26
8.10.3	RYSTELSER	26
8.10.4	STØV	26

8.10.5	FLUER.....	26
8.10.6	TRANSPORT	27
8.10.7	LYS	27
8.10.8	UHYGIEJNISKE FORHOLD.....	27
8.10.9	AFFALDSPRODUKTION	28
8.11	BAT FOR IE-HUSDYRBRUG JF. § 34.....	28
8.12	SÆRREGLER FOR IE-HUSDYRBRUG JF. KAPITEL 17	29
8.12.1	MILJØLEDELSE § 42.....	29
8.12.2	HÆNDELSER OG UHELD SAMT OVERHOLDELSE AF VILKÅR § 43	29
8.12.3	OPHØR § 45.....	29
8.13	SAMMENFATNING.....	29
8.14	OFFENTLIGHED/NABOORIENTERING.....	30

1. Indledning

Touch Farm v/Martin Boe Madsen har ansøgt om miljøgodkendelse til ændring og udvidelse af svineproduktionen i eksisterende og nyt staldanlæg på landbrugsejendommen Tøjstedgård, Tøjstedvej 5, 5683 Haarby. Ansøgningen er indsendt til Assens Kommune første gang den 18. januar 2018 via det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk med skemanummer 202243. Ansøgningen er senest suppleret med oplysninger den 1. februar 2019.

Det betyder, at ansøgningen skal behandles efter bestemmelserne i lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., og det er denne lov, der henvises til i behandlingen af denne ansøgning, når der efterfølgende henvises til husdyrgodkendelsesloven. Ligeledes er det bekendtgørelse nr. 916 af 23. juni 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, som anvendes i denne ansøgning.

Husdyrbruget har en miljøgodkendelse efter § 11 fra 2010 til 35.200 stk. smågrise (7 – 32 kg) på 5.400 stipladser, svarende dengang til 162 dyreenheder (DE). I 2013 gav Assens Kommune ved tillæg til denne miljøgodkendelse en fristforlængelse til udnyttelse af miljøgodkendelsen til 23. september 2015. Miljøgodkendelsen blev ikke udnyttet inden fristforlængelsen udløb, og den godkendte produktion er derfor blevet reduceret til 17.000 stk. smågrise (7,2 – 32 kg) på 2.700 stipladser, svarende til 81,7 DE.

Ejendommen fik den 27. januar 2016 en ny miljøtilladelse til en produktion på 20.035 smågrise (7,2-32 kg) svarende til 96,3 DE efter dagældende DE-beregning. Denne seneste miljøtilladelse blev givet efter bestemmelserne i anmeldteordningens § 33 om ”Emissionsorienteret produktionstilpasning”

Med den ny husdyrgodkendelseslov vurderes ændringer og udvidelser på husdyrbrug ikke længere ved produktion af antal dyr og omregning til dyreenheder, men på det anvendte produktionsareal¹.

Der søges om miljøgodkendelse til at opføre en ny slagtesvinestald med et produktionsareal på 3.473 m², som placeres parallelt med den eksisterende smågrisestald, der har et produktionsareal på 889 m². Den nye stald forbindes med eksisterende smågrisestald via overbygget gangbro. Der søges ligeledes om opførelse af ny overdækket gyllebeholder med en kapacitet på 5.000 m³, som placeres i nærheden af den eksisterende beholder med en kapacitet på 2.500 m³.

Indtil denne nye slagtesvinestald er opført, ønskes tilladelse til ibrugtagning af et eksisterende staldafsnit med et produktionsareal på 235 m² i den ældre del af produktionsbygningerne til opstaldning af polte. Staldafsnittet har ikke været i brug de seneste 8 år, hvorfor det i godkendelsesmæssigt sammenhæng skal opfattes som nyt staldanlæg.

Der skal ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 33, stk. 2 foretages en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget på husdyrbruget inden for en 8-årig periode. Grunden til denne regel er for at imødekomme den eventuelle effekt af indtil flere mindre udvidelser, som hver især ikke betyder noget i forhold til miljøbeskyttelsen, men som samlet set kan være en væsentlig belastning.

¹ Produktionsarealet er det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget på Tøjstedvej 5, 5683 Haarby, hvor det ansøgte dyrehold opstaldes.

Ændringen af dyreholdet er omfattet af § 16 a, stk. 2 i husdyrgodkendelsesloven, da dyreholdet på ejendommen er et IE-husdyrbrug med slagtesvin (> 2.000 stipladser til fedesvin over 30 kg), og ikke tidligere har været miljøgodkendt efter den gældende husdyrgodkendelseslov.

Det er oplysningerne og beskrivelsen i den digitale ansøgning, miljøkonsekvensrapporten og kommunens vurdering, der er beskrevet i denne efterfølgende redegørelse, som danner forudsætninger og grundlaget for meddelelse af miljøgodkendelsen.

Assens Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte udvidelse af produktionsarealet i henhold til de gældende regler i husdyrgodkendelsesloven med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger fra Miljøstyrelsen.

Godkendelsen indeholder en række konkrete individuelle vilkår for landbrugets indretning og drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre:

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen.

2 Afgørelse: § 16 a, stk. 2 miljøgodkendelse

Assens Kommune godkender hermed et samlet produktionsareal på i alt 4.362 m² på landbrugsejendommen matr. nr. 29a m.fl. Haarby By, Haarby beliggende Tøjstedvej 5, 5683 Haarby. Ændringen og udvidelsen sker i eksisterende staldanlæg og i nyt staldanlæg.

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes. Godkendelsen omfatter de aktiviteter for landbruget med CVR nr. 3183 7081, som hører ind under Tøjstedvej 5, 5683 Haarby.

Miljøgodkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 6 år fra godkendelsesdatoen jf. § 59 a, stk. 1.

Miljøgodkendelsen meddeles ifølge bestemmelserne i § 16 a, stk. 2 i husdyrgodkendelsesloven, bekendtgørelse nr. 1380 af 30. november 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) og lovbekendtgørelse nr. 966 af 23. juni 2017 om miljøbeskyttelse.

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 39, stk. 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år fra tidspunktet for meddelelse af godkendelsen. Proceduren for revurdering igangsættes af Assens Kommune.

Der skal søges byggetilladelse til den nye slagtesvinestald.

Der skal ligeledes søges udledningstilladelse til tag- og overfladevand fra det nye staldanlæg, som skal være meddelt, inden byggetilladelsen kan meddeles.

Med denne miljøgodkendelse ophæves alle tidligere meddelte anmeldelser, miljøtilladelser og miljøgodkendelser til Tøjstedvej 5.

Godkendelsen meddeles med følgende vilkår:

3 Vilkår for godkendelse

3.1 Produktionsareal

3.1.1 Smågrisestald – 889 m²

Smågrise, toklimastald, delvis spaltegulv, mekanisk ventilation

3.1.2 Ny slagtesvinestald – 3.473 m²

3.1.3 Det samlede produktionsarealer må maksimalt være på **i alt 4.362 m²**.

3.1.4 Poltestald – 235 m²

Slagtesvin. Delvis spalteguld, 25-49 % fast gulv. Skal tages ud af drift, når ny slagtesvinestald tages i drift.

3.2 Anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler

3.2.1 Der skal være fast overdækning på ejendommens to største gyllebeholdere, der har opbevaringskapaciteter på henholdsvis 2.500 m³ og 5.000 m³. (Lovkrav for den nye gyllebeholder).

3.2.2 Gyllekanalerne i smågrisestalden på i alt 384 m² og gyllekanalerne i ny slagtesvinestald på i alt 1.701 m² skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

3.2.3 Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 40,75 W/m².

3.2.4 Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.

3.2.5 Gyllekøling i smågrisestald og ny slagtesvinestald skal kunne dokumenteres at være i drift i mindst 8760 timer pr. år.

3.2.6 Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

3.2.7 Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

3.2.8 Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

3.2.9 Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.

3.2.10 Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end én uge.

- 3.2.11 Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.3 Forebyggelse og begrænsning af uheld

- 3.3.1 Ved driftsuheld, hvor der kan opstå risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf. 112 og efterfølgende straks at underrette tilsynsmyndigheden: Assens Kommune, Miljø og Natur tlf. 6474 7511 (i dagtimerne).
- 3.3.2 Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan, som oplyser, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø og skal som minimum indeholde følgende:
- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen
 - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan
 - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
 - En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Planen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

3.4 Management

- 3.4.1 Landbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og miljøkonsekvensrapporten med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 3.4.2 Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
- 3.4.3 Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at lejer holdes tørre og at staldene holdes rene.
- 3.4.4 Ventilationssystemet skal overvåges, rengøres og vedligeholdes, så det til en hver tid fungerer optimalt.

3.5 Ophør af drift

- 3.5.1 Seneste 4 uger efter driftsophør skal det anmeldelse til Assens Kommune.
- 3.5.2 Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, døde dyr, spildevand, foder mv.
- 3.5.3 Ejendommens bygninger skal rengøres.

4. Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på Assens Kommunes hjemmeside, assens.dk den 9. april 2019.

5. Klagevejledning

Frist for at indgive klage § 79.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal indgives inden **den 6. juni 2019**.

Hvordan klager du?

Du klager via Klageportalen, som du finder via www.naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet når den er tilgængelig for Assens Kommune via Klageportalen. Se i øvrigt <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Klagegebyr

Når du klager, skal der betales et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Du modtager en opkrævning på gebyret fra Miljø- og Fødevareklagenævnet. Miljø- og Fødevareklagenævnet modtager ikke kontanter. Miljø- og Fødevareklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Se i øvrigt <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klager, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Assens Kommune. Assens Kommune videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages.

Hvem kan klage? § 84-87

Adressaten for afgørelsen, enhver, som har en individuel, væsentlig interesse i sagen, offentlige myndigheder, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har at beskytte natur og miljø eller varetager væsentlige rekreative interesser. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan kræve dokumentation for foreningers og organisationers klageberettigelse.

Virkning af at der klages § 81

En klage over en godkendelse eller tilladelse efter §§ 16a eller 16b eller dispensation efter § 9 har ikke opsættende virkning, medmindre afgørelsen indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommen hidtidige bebyggelsesareal. Det betyder, at tilladelsen, godkendelsen eller dispensationen kan udnyttes, inden klagen er afgjort. Udnyttelsen sker dog for egen regning og risiko, da Miljø- og Fødevareklagenævnet kan ændre afgørelsen.

Indbringelse for domstolene § 90

Du kan indbringe Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser for domstolene. En sådan retssag skal være anlagt inden 6 måneder efter datoen for klagenævnets afgørelse. Uanset om du anlægger retssag, er du forpligtet til at rette dig efter Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme noget andet.

Ove Johansen
 Miljøsagsbehandler

6. Bilag

Bilag 1: Ansøgningskema nr. 202243
 Bilag 2: Situationsplan
 Bilag 3: Miljøkonsekvensrapport

7. Meddelelse om afgørelse sendes til

Organisation eller navn	Adresse	Postnr.	By	Andet/e-mail adresse
Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd	Nytorv 2, 1. sal	6000	Kolding	syd@sst.dk
Danmarks Naturfredningsforening	Masnedøgade 20	2100	Kbh. Ø	dn@dn.dk
Friluftsrådet, sekretariatet	Scandiegade 13	2450	Kbh. SV	sydfyn@friluftsradet.dk
Det økologiske Råd	Blegdamsvej 4B	2200	Kbh. N	husdyr@ecocouncil.dk
Miljøstyrelsen	Haraldsgade 53	2100	Kbh. Ø	mst@mst.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	Skyttevej 5	7182	Bredsten	post@ sportsfiskerforbundet.dk og frodethorhauge@stofanet.dk
Danmarks Fiskeriforening	Nordensvej 3	7000	Fredericia	mail@dkfisk.dk
Dansk Ornitologisk Forening	Vesterbrogade 140	1620	Kbh. V	natur@dof.dk
Odense Bys Museer	Overgade 48	5000	Odense C	museum@odense.dk
Omboende	Adresse	Postnr.	By	Bemærkninger
	Assensvej 11	5683	Haarby	
	Assensvej 13	5683	Haarby	
	Assensvej 15	5683	Haarby	
	Assensvej 20	5683	Haarby	
	Bynkeslette 1	5683	Haarby	
	Bynkeslette 2	5683	Haarby	
	Bøgeskovsvej 16	5631	Ebberup	Strærupvej 17 (5683)
	Damsbovej 11	5492	Vissenbjerg	Tøjstedvej 3 (5683)

	Filshuse 8	5610	Assens	Kirkemarken 12A (5683)
	Hårbyvej 39	5620	Glamsbjerg	
	Hårbyvej 42	5620	Glamsbjerg	
	Hårbyvej 43	5620	Glamsbjerg	
	Kastebovej 11	5683	Haarby	
	Kirkemarken 12A	5683	Haarby	
	Kirkemarken 14	5683	Haarby	Kirkemarken 7 (5683)
	Kirkemarken 16	5683	Haarby	
	Kirkemarken 18	5683	Haarby	
	Kirkemarken 6	5683	Haarby	
	Kirkemarken 7	5683	Haarby	
	Kongensgade 31 B,4. th	5000	Odense C	Vesemosegyden 14 (5683)
	Nellemosevej 40	5683	Haarby	Assensvej 11 (5683)
	Ove Gjeddes Gade 4, st tv	8200	Aarhus N	Assensvej 20 (5683)
	Prinsevej 53	5631	Ebberup	Ansøger og ejer af Tøjstedvej 5 (5683)
	Snavevej 16	5683	Haarby	Strærupvej 14A (5683)
	Strærupvej 13	5683	Haarby	
	Strærupvej 14	5683	Haarby	
	Strærupvej 17	5683	Haarby	
	Trollesøvej 33	5620	Glamsbjerg	
	Tøjstedvej 1	5683	Haarby	
	Tøjstedvej 3	5683	Haarby	
	Tøjstedvej 5	5683	Haarby	

	Tømmergyden 2	5683	Haarby	Strærupvej 14A (5683)
	Vesemosegyden 13	5620	Glamsbjerg	
	Vesemosegyden 14	5620	Glamsbjerg	
	Vesemosegyden 15	5620	Glamsbjerg	
	Vesemosegyden 16	5620	Glamsbjerg	
	Vesemosegyden 17	5683	Haarby	
	Vesemosegyden 20	5620	Glamsbjerg	
	Vesemosegyden 24	5683	Haarby	
	Vesemosegyden 5	5620	Glamsbjerg	
	Vesemosegyden 9	5620	Glamsbjerg	

8. Miljøvurdering af ansøgning om § 16 a, stk. 2 miljøgodkendelse

8.1 Formål

I det følgende skal det vurderes, om den ansøgte ændring og udvidelse af husdyrbruget Tøjstedgård, Tøjstedvej 5, 5683 Haarby kan indebære væsentlige virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Under vurderingen skal inddrages alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Desuden skal Assens Kommune ved ny bebyggelse vurdere om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Vurderingsgrundlaget er oplysningerne afgivet ved indsendelse af det digitale ansøgningsskema med nr. 202243 via husdyrgodkendelse.dk, som kommunen modtog første gang den 19. januar 2018.

Bestemmelserne til vurdering af ansøgningen er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 14. Husdyrbruget er omfattet af bestemmelserne i lovens § 16 a, stk. 2 idet det er første gang det miljøgodkendes efter den gældende husdyrgodkendelseslov og er et IE-husdyrbrug med slagtesvin med mere end 2.000 stipladser til fedesvin større end 30 kg.

I forbindelse med miljøvurderingen skal det ligeledes afgøres, hvorvidt det er nødvendigt at fastsætte konkrete individuelle vilkår, dels til sikring af at oplysningerne i ansøgningen fastholdes og dels til sikring af, at landbruget kan drives uden at medføre større forurening og gener end forventeligt, og som kan accepteres inden for rammerne af den gældende lovgivning.

Som det ligeledes er foreskrevet i bekendtgørelsen til loven skal ansøger lade sin ansøgning ledsage af en miljøkonsekvensrapport, der som minimum skal indeholde følgende:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,

- b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. D, nr. 1, og tillige pkt. C, nr. 1, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.
 - 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Kravene i pkt. B og D, jf. § 4, fastlægger samlet de oplysninger, som ansøgeren skal fremlægge i miljøkonsekvensvurderingsrapporten under hensyntagen til projektets særlige karakteristika, herunder dets placering og tekniske kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbrug og for det miljø, som kan forventes at blive berørt, og er integreret i det digitale selvbetjeningsystem www.husdyrgodkendelse.dk.

På denne baggrund og med udgangspunkt i de indkomne bemærkninger m.v. fra offentligheden og berørte myndigheder efter proceduren i husdyrbruglovens § 55, stk. 2, udtaler kommunalbestyrelsen sig om oplysningernes nærmere omfang, hvis ansøger anmoder herom.

Ansøgning til denne godkendelse er ledsaget af en sådan rapport, som kommunen har læst og vurderet indholdet af. Rapporten vedlægges denne godkendelse.

8.2 Basisoplysninger

Ansøger er Touch Farm v/ Martin Boe Madsen, Prinsevej 53, 5631 Ebberup.

Ifølge oplysninger fra CVR (Centrale Virksomheds Register) drives landbruget som en enkeltmandsvirksomhed. Startdato for virksomheden oplyses at være 1. januar 2009. Adresse for CVR nr. 3183 7081 oplyses som: Touch Farm v/Martin Boe Madsen, Prinsevej 53, 5631 Ebberup. Hovedbranchen er noteret med kode 015000 Blandet drift.

I CHR (Centrale HusdyrRegister) er det oplyst, at Touch Farm v/Martin Boe Madsen med CHR nr. 98606 og samme besætningsnummer er ejer og bruger af en produktionsbesætning med smågrise og slagtesvin på Tøjstedvej 5, med plads til henholdsvis 4.000 smågrise mellem 7 og 30 kg og 150 slagtesvin over 30 kg.

8.3 Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge § 33, stk. 3 skal kommunen ved ny bebyggelse vurdere, om det ansøgte byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen indeholder ikke en egentlig redegørelse, hvor det erhvervsmæssigt er begrundet nødvendigheden af opførelse af en slagtesvinestald og gyllebeholder i denne størrelse. Efter en nærmere vurdering og henset til, at strukturudviklingen i dansk landbrug går mod større og færre landbrug, og at byggeriet placeres inden for det eksisterende byggefelt, ejendommens nuværende produktion og ønsket om selv at producere smågrisene videre til slagtegrise, anser kommunen byggeriet som værende erhvervsmæssigt nødvendigt.

I forbindelse med offentliggørelse af udkast til miljøgodkendelse er der modtaget forespørgsel fra en omboende angående kravet til og vurderingen af, hvornår et landbrugsbyggeri kan betegnes som erhvervsmæssigt nødvendigt.

Hvis det ikke vil være i direkte strid med varetagelsen af de landskabelige forhold, vil det som udgangspunkt være kommunens pligt at vurdere et ansøgt landbrugsbyggeri, der ønskes anvendt som en del af landbrugsproduktionen, som erhvervsmæssigt nødvendigt. Denne regel er nærmest ufravigelig, når byggeriet samtidig opføres i tilknytning til det eksisterende byggefelt.

Assens Kommune vurderer på denne baggrund, at opførelsen af den nye slagtesvinestald og ny gyllebeholder er erhvervsmæssigt nødvendigt for den fremtidige svineproduktion på Tøjstedvej 5, 5683 Haarby.

8.4 Stalde og produktioner - produktionsareal

Der er søgt om ændret udnyttelse af produktionsarealet i et eksisterende staldanlæg og opførelse af ny slagtesvinestald og gyllebeholder.

Ved fastlæggelse af produktionsarealerne i ”8-års drift” og ”Nudrift” er produktionsstilladelserne lagt til grund, som de er beskrevet i Assens Kommune afgørelse fra 27. januar 2016 vedr. ”Emissionsorienteret produktionstilpasning” i dagældende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse.

Ejendommens seneste miljøgodkendelse er meddelt den 23. september 2010, jf. §11 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Figur 1: Anlægsoversigt Tøjstedgård.

Poltestald (eksisterende anlæg) produktionsareal 235 m²:

Ansøgt drift:

- Slagtesvin, delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv mekanisk ventilation

Smågrisestald (eksisterende anlæg) produktionsareal 889 m²:

Nudrift og ansøgt drift:

- Smågrise, toklimastald, delvis spaltegulv med 1/3 del fast gulv, mekanisk ventilation
- 8-års drift:
- Slagtesvin, delvist spaltegulv med 1/3 del fast gulv.

Slagtesvinestald (nyt anlæg) produktionsareal 3.473 m²:

Ansøgt drift:

- Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33 %/ 67 %), mekanisk ventilation

Det samlede produktionsareal er på 889 m² i nudrift og 4.597 m² ansøgt drift, hvor de 235 m² i poltestalden er midlertidige, indtil ny slagtesvinestald er opført og taget i anvendelse. I bilagsmaterialet kan ses staldtegninger for de tre svinestalde, hvor mål for stierne samt antal er anført.

Eksisterende gylletank på 807 m² er en del af ”8-års drift” og ”Nudrift” og indgår uændret i ”Ansøgt drift”. Eksisterende gylletank på 2500 m² er en del af ”8-års drift” og ”Nudrift” og indgår i ”Ansøgt drift”, dog med etablering af fast overdækning. Ny gylletank på 5000 m² ønskes opført, med fast overdækning.

8.5 Landskabelige værdier og afstande

8.5.1 Landskab og planforhold

Tøjstedvej 5 ligger ikke i et område, som er karakteriseret som et særligt værdifuldt landskab. Bygningssættet ligger på kanten mellem bakket landbrugslandskab kaldet ”Det storbakkede landbrugslandskab” og ådalslandskabet kaldet ”Haarby slette”.

I Kommuneplan 2017 – 2029 oplyses, at i de bakkede landbrugslandskaber er det væsentligt, at landbrugskarateren fastholdes, at markante geologiske strukturer fortsat opleves i landskabet og, at udsigter fra højtliggende terræn bevares som et karaktertræk. Nyt byggeri skal placeres lavt i terræn og respektere områdets skala. Udbredelse af skov- og naturområder skal følge de karaktergivende strukturer i området.

I ådalene skal oplevelsen af et afgrænset dallandskab bevares. Natur- og halvkulturrealer skal bevares og gerne udbredes. Ny skov bør begrænses og kun rejses oven for dalsiderne. Landskaberne bør friholdes for ny bebyggelse. Nødvendigt landbrugsbyggeri skal opføres i tilknytning til eksisterende. Landskabet har ikke kapacitet til at rumme store bygninger og anlæg.

Tøjstedvej 5 ligger i landzone og nærmeste byzone er Haarby, som ligger ca. 1,4 km øst for staldanlægget. Området er udlagt til boligområde.

Af ansøgningen fremgår, at den nye slagtesvinestald placeres syd for smågrisestalden. I miljøkonsekvensrapporten vurderes det, at stalden vil være mindst synlig i landskabet på grund af de eksisterende læhegn og bevoksede arealer, der findes i området. Andre placeringer er vurderet i processen, herunder nord for den eksisterende smågrisestald. Dette vil dog medføre, at stalden vil fremstå mere synlig i landskabet, samt konflikte med kulturarvsminder og ammoniakdeposition til naturområder. Yderligere vil en placering nord for smågrisestalden betyde øget arbejde med flytning af jord.

Den nye stald forventes at blive opført i dimensionerne 105 m. x 50 m. Yderbeklædningen af facaden udføres i støbte frilagte bakkestenselementer og tagelementerne udføres af grå bølgeplader. Bygningen vil opnå en højde på ca. 6 meter i kip, hvilket er svarende til det eksisterende byggeri. Staldgulvet bygges med delvist spaltgulv med 1/3 fast gulv. I den nordvendte gavl etableres 5 mindre fodersiloer. Hver

enkelt af de 5 siloer bliver ca. 2,5 meter i diameter og ca. 9 meter høje. Siloerne opføres i lyst plast.

Der ansøges også om at opføre en ny gyllebeholder på 5000 m³. Beholderen ønskes placeret tæt ved den eksisterende gyllebeholder. Beholderen opføres af grå betonelementer med en diameter på 31 meter. Det forventes at beholderen graves ned, så øverste kant på betonelementerne ikke er mere end 3 meter over jordoverfladen. Den nye gylletank på 5.000 m³, samt den eksisterende gylletank på 2.500 m³ etableres begge med fast teltoverdækning i grå nuance. Byggeriet vil samlet opnå en byggehøjde på ca. 6 meter.

Kommunen kan tilslutte sig ovennævnte beskrivelse og vurdering givet i miljøkonsekvensrapporten, hvor det også fremgår, at det nye byggeri kommer til at fremstå i samme farvevalg som eksisterende smågrisestald.

Byggeriet af den nye slagtesvinestald og gyllebeholder er ikke i strid med nogle beskyttelseslinjer (strand/å/sø/skov/fortidsminde/kirke/sten- og jorddiger).

Assens Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at den nye slagtesvinestald og gyllebeholder kan opføres som ansøgt uden at være i strid med landskabelige værdier eller planforhold.

8.5.2 Faste afstandskrav efter §§ 6 og 8²

Der er et fast afstandskrav på 50 meter ifølge § 6 til byzone, sommerhusområder og lokalplaner, samt nabobeboelse. Det eksisterende og nye staldanlæg overholder afstandskravet også til nabobeboelse. Nærmeste naboejendom er Tøjstedvej 3, der er noteret som en landbrugsejendom, hvortil korteste afstand er mere end 150 meter.

Etablering af husdyranlæg, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændringer heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt inden for følgende afstand jf. § 8 i husdyrgodkendelsesloven:

1. 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er almen vandforsyning
2. 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning
3. 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer
4. 15 m til offentlig vej og privat fællesvej
5. 25 m til levnedsmiddelvirksomhed
6. 15 m til beboelse på samme ejendom
7. 30 m til naboskel

I § 8 stk. 2 gælder endvidere, at ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning på husdyrbrug skal der desuden være mindst 100 meter til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

Der er en sø større end 100 m² i en afstand af godt 80 meter nordvest for påtænkte sted for etablering af gyllebeholderen. Søen er ikke registreret beskyttet af bestemmelserne i § 3 i naturbeskyttelsesloven. Kravet om gyllealarm er et lovkrav efter bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvorfor dette først vil blive udløst,

² Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

hvis og når søen bliver beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Der er et ganske ringe terrænfald fra stedet, hvor gyllebeholderen ønskes placeret, til kronekanten af søen. Det vurderes derfor ikke behov for etablering af gyllebarriere.

Det søges endvidere dispensation til placering af ny gyllebeholder nærmere end 30 meter fra naboskel, hvilket er skelgrænse ind til matrikelnummer 24 au, der er landbrugsjord (primært eng) tilhørende Jørgen Peder Mikkelsen, Vesemosegyden 9, 5620 Glamsbjerg. Den faktiske afstand mellem ny gyllebeholder og naboskel bliver ca. 20 meter. Ny slagtesvinestald og eksisterende stald- og gødningsanlæg overholder alle afstandskravene, som er og var gældende på de respektive etablerings-tidspunkter.

Jørgen Peder Mikkelsen er i særskilt brev blevet hørt i forbindelse med dispensationsansøgningen.

Alle øvrige afstandskrav vurderes ligeledes at kunne overholdes.

8.6 Ammoniakemission

I det digitale ansøgningsskema (nr. 202243) fra husdyrgodkendelse.dk ses i afsnit 4.1, at den samlede ammoniakemission fra staldanlægget øges fra 1.991,6 kg ammoniakkvælstof pr. år i "8-års drift" til 5.502,0 kg ammoniakkvælstof pr. år i ansøgt drift. I nudrift beregnes emissionen til 675,9 kg ammoniakkvælstof pr. år.

Al husdyrgødning i såvel nudrift som i ansøgt drift er angivet til at være gylle (flydende husdyrgødning).

Ifølge ansøgningen etableres der gyllekøling i smågrise- og slagtesvinestalden som ammoniakreducerende miljøteknologi. Effekten af gyllekølingen ses af beregningerne i ansøgningsskemaets afsnit 4.2.1 til at være sammenlagt 1.987 kg N pr. år. Gyllekølingen tillægges dermed en ammoniakreducerende effekt på 28 % i forhold til beregnet totalemission fra det samlede produktionsareal.

Gyllekølingsanlægget er dels beskrevet i miljøkonsekvensrapporten samt i supplerende bemærkninger indsendt den 1. februar 2019. De seneste oplysninger indeholder følgende:

Stalde med rørudslusning

- **Slagtesvinestald**

Ammoniakreduktion i % = 0,85x - 0,003x², hvor x er den benyttede køleeffekt i W/m². Ved en reduktion på 28 % ammoniak skal pumpen derved levere en årlig ydelse på 40,75 Watt/m². Gyllekanalerne udgør højst 49% af stipladsarealet, svarende til 1701 m². Driftstiden skal udgøre 8760 timer/år.

- **Smågrisestald**

Ammoniakreduktion i % = 0,85x - 0,003x², hvor x er den benyttede køleeffekt i W/m². Ved en reduktion på 28 % ammoniak skal pumpen derved levere en årlig ydelse på 40,75 Watt/m². Gyllekanalerne udgør i smågrisestalden 384 m². Driftstiden skal udgøre 8760 timer/år.

De to største gyllebeholdere forsynes med fast overdækning. Dette er et lovkrav for den nye og største gyllebeholder, da den placeres nærmere end 300 meter fra nabobeboelse.

Assens Kommune fastholder brugen af gyllekøling med vilkår jf. Miljøstyrelsens Teknologiliste. Der vil også blive fastsat vilkår om overdækning af gyllebeholder.

8.7 **BAT (Bedste Tilgængelige Teknik) ammoniak emission**

I det digitale ansøgningsskema fra husdyrgodkendelse.dk ses i afsnit 5, at det samlede BAT krav er på 5.514 kg ammoniakkvælstof pr. år, og den faktiske ammoniak emission er på 5.502 kg ammoniakkvælstof pr. år.

Kravet er opnået ved anvendelse af gyllekøling i både smågrise- og slagtesvinestald med en effekt på 28% i begge stalde. Desuden overdækkes i ansøgt drift den største af de eksisterende gyllebeholdere og den nye gyllebeholder.

Assens Kommune kan derfor konstatere at BAT-kravet er overholdt med det ansøgte, hvilket skyldes, at de to største gyllebeholdere har fast overdækning samt det forhold, at der anvendes gyllekøling i både smågrise- og ny slagtesvinestald med en effekt på 28 %.

Alle ammoniakreducerende tiltag fastholdes med vilkår.

8.8 **Naturområder, fredninger og bilag VI-arter**

De opgivne oplysninger i ansøgningen om ruhed, kildehøjde og kumulation, der er anvendt til beregning af ammoniakdeposition, er vurderet og fundet korrekte.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er Natura 2000-naturtyper, som omfattes af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme Natura-2000 naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området som Naturstyrelsen har kortlagt i forbindelse med Natur 2000-planlægningen.

Internationale naturbeskyttelsesområder er fællesbetegnelse for de habitatområder og fuglebeskyttelsesområder (kaldet Natur 2000-områder), som er udpeget til opfyldelse af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesområdet, samt Ramsarområder. De danske Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder og beskyttes som disse.

En del ammoniakfølsomme Natur 2000-sønaturtyper er endnu ikke kortlagt. Her skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning.

Når disse naturtyper er kortlagt, vil de automatisk blive omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1.

Kortlagte naturtyper kan ses på Danmarks Miljøportal.

Kategori 1-natur omfatter desuden heder og overdrev inden for de internationale naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. I det omfang disse naturtyper grænser op til hinanden eller ligger i en mosaik, beregnes

størrelsen ud fra det samlede areal i overensstemmelse med reglerne i naturbeskyttelsesloven § 3 (naturbeskyttelseslovens såkaldte mosaikregel).

Ifølge Danmarks Miljøportal kortværk over registrerede naturarealer ligger nærmest kategori 1-naturområde ca. 8 km i sydvest for staldanlægget. Naturtypen er et overdrev, som ligger på Helnæs – se figur 2.

Kategori 2-natur

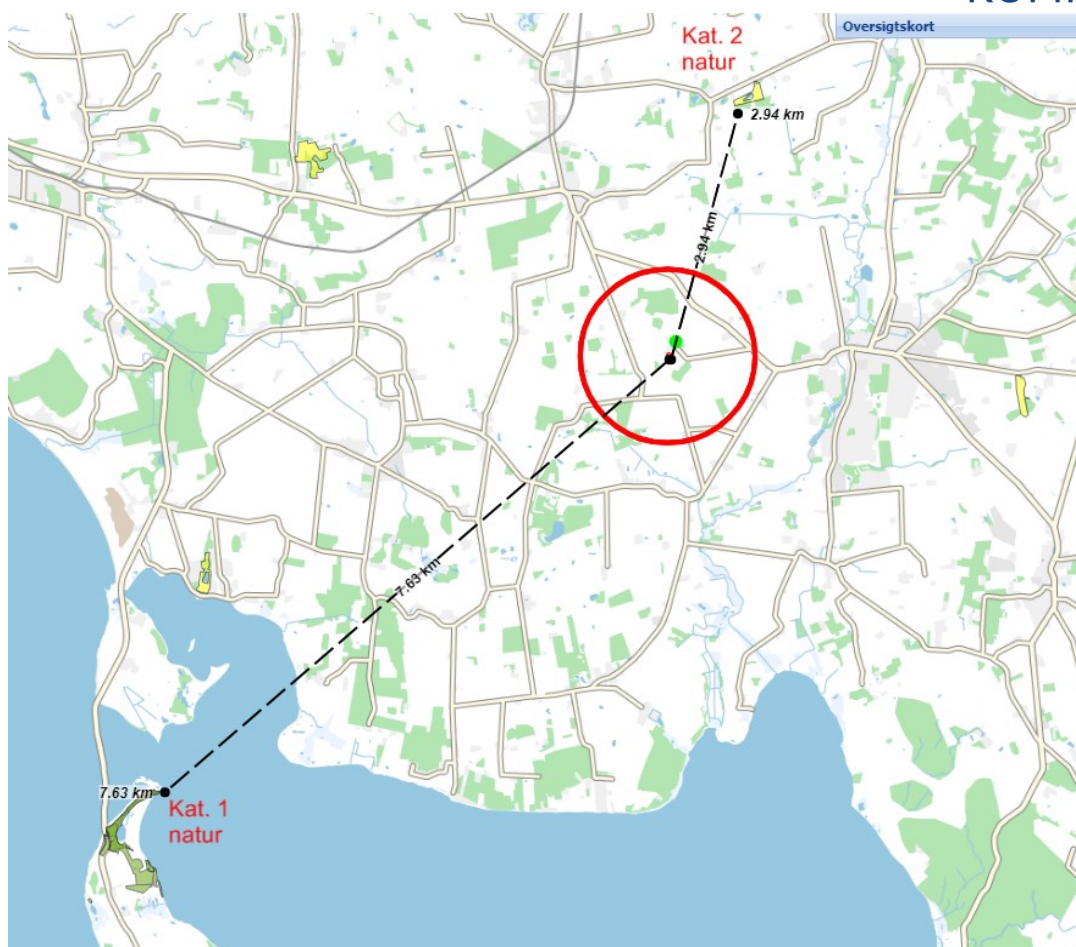
Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (beskyttet efter § 7 i husdyrgodkendelsesloven), der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om:

- Højmoser,
- Lobeliesøer,
- Heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og
- Overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det er dog kun heder og overdrev, der i sig selv er større end de nævnte størrelser, der er kategori 2-natur.⁴

Ifølge Danmarks Miljøportal kortværk over registrerede naturarealer ligger nærmest kategori 2-naturområde ca. 2,9 km nordøst for staldanlægget og er et overdrev ved Bodebjerg – se figur 2.

Overholdelse af krav til kategori 1- og 2-natur

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at total depositionen er på 0,0 kg N pr. ha pr. år i kategori 2-naturen og ikke på grund af afstand beregnet i kategori 1-naturen. Dette er under det strengeste krav på 1,0 kg N pr. ha pr. år i totaldeposition på kategori 2-natur.

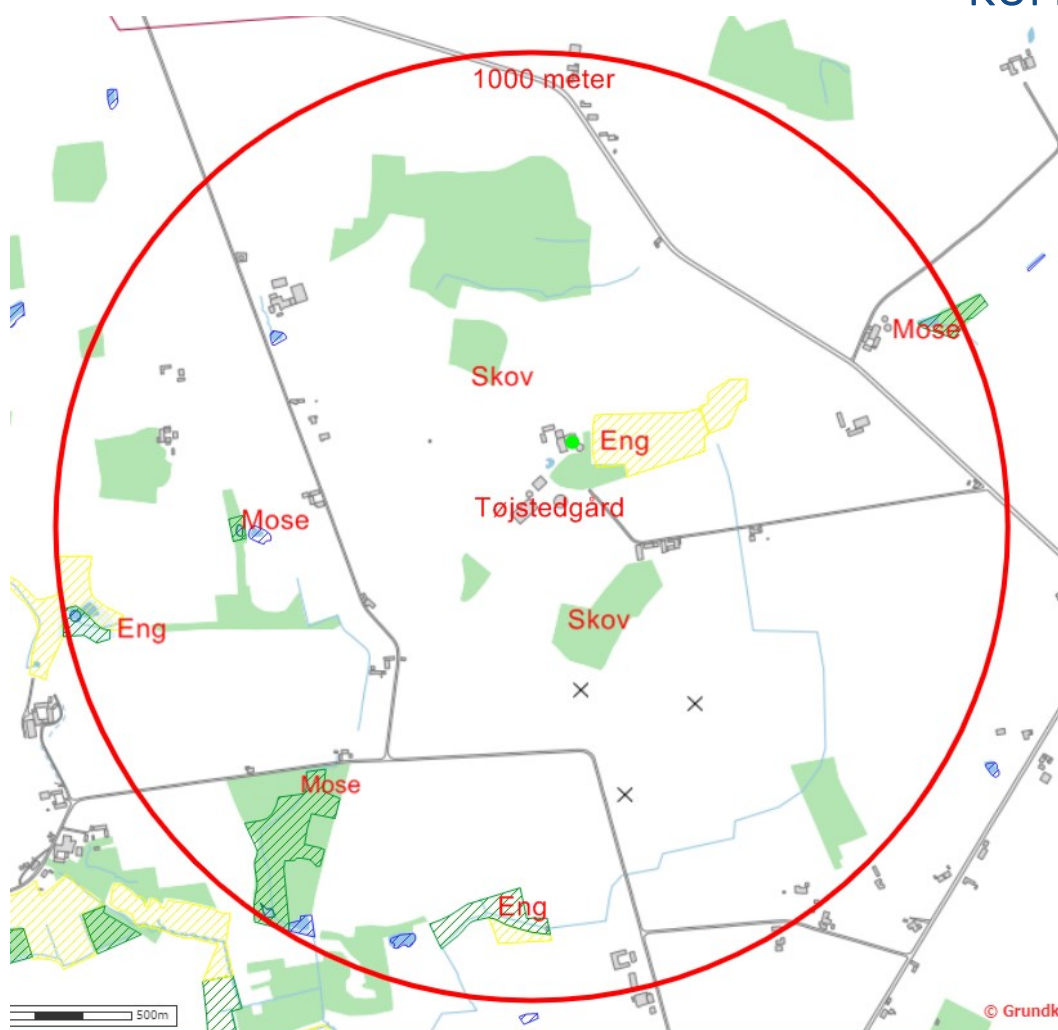
Figur 2: Placering af Tøjstedgård i forhold til Natura 2000 områder. Kategori 1- (grøn) og 2-natur (gul) – den røde cirkel angiver en 1.000 meter zone omkring staldanlægget.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1- eller 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller som er ammoniakfølsom skov.

Det er kun heder, overdrev og moser, der i sig selv opfylder kriterierne efter naturbeskyttelseslovens § 3, der er kategori 3-natur.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke som for kategori 1- og 2-natur et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen på baggrund af en konkret viden kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvis en kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse. Beskyttelsesniveauet udelukker ikke, at kommunen kan tillade en større merdeposition på sådanne områder, men udelukker derimod, at der kan stilles krav om en merdeposition på mindre end 1,0 kg N pr. ha pr. år for disse områder.

Figur 3: Tøjstedgård med omkringliggende kategori 3-naturområder.

Jf. beskrivelsen af kategori 3-natur ovenfor vurderes depositionen af ammoniak i enge og søer ikke, da de som udgangspunkt er robuste naturtyper i forhold til denne påvirkning.

De naturområder, der ligger inden for en radius af 1.000 meter fra staldanlægget til Tøjstedvej 5, er to enge, tre moser og to potentielle ammoniakfølsomme skove. Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk får mosen, der tilføres den største belastning, en merdeposition på 0,7 kg N pr. ha pr. år med den ansøgte udvidelse, og dermed er kravet til kategori 3-natur overholdt, da det er under 1,0 kg N pr. ha pr. år.

Det potentielle ammoniakfølsomme skovområde, som tilføres den største ammoniak mængde, er skoven sydøst for staldanlægget. Nærmeste punkt i skoven i forhold til den nye stald tilføres en merpåvirkning med 6,3 kg N pr. ha pr. år og total 6,7 kg N pr. ha pr. år. En naturmedarbejder fra kommunen har vurderet skovområdet og givet følgende udtalelse: ” Assens Kommune har ikke kendskab til særligt sjældne, sårbare eller truede arter i skoven. Det er Naturs vurdering, at den beregnede mer-

påvirkning med ammoniak ikke vil have en væsentlig negativ betydning for særlige arter eller naturtyper i skoven”.

De resterende naturområder ligger alle i større afstande fra staldanlægget, og får en merpåvirkning på under 1,0 kg N pr. ha med det ansøgte jf. beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Assens Kommune vurderer ud fra ovenstående, at kravene til henholdsvis totaldeposition og merdeposition af ammoniak i naturområderne omkring staldanlægget på Tøjstedvej 5 er overholdt med det ansøgte.

Fredninger

Nærmeste fredning er en arealfredning ca. 300 m nordøst for staldanlægget. En tilsvarende arealfredning ligger ca. 1,4 km syd for staldanlægget. Ingen af disse fredninger vil blive påvirket med det ansøgte.

Bilag IV-arter

Assens Kommune har ikke kendskab til konkrete tilholdssteder/lokaliteter, der i denne sag kan være omfattet af habitatdirektivets bilag IV-arters yngle- eller rasteområder. Dette er ikke ensbetydende med, at disse lokaliteter ikke findes i området – bilag IV-arter kan vandre ind og ud af lokale områder.

8.9 Jord, grundvand og overfladevand

En landbrugsejendom kan påvirke jord, grundvand og overfladevand ved afledning af spildevand fra befæstede arealer, tagflader mv., samt ved opbevaring af husdyrgødning.

8.9.1 Spildevand (restvand)

Tagvand ledes til markdræn og sanitært spildevand ledes til biologisk filter. Der skal inden byggeriet af ny stald sættes i gang søges og meddeles udledningstilladelse til tagvandet.

8.9.2 Opbevaring af husdyrgødning

I ansøgningen er det oplyst, at der på ejendommen kun produceres flydende husdyrgødning i form af gylle. Der er to gyllebeholdere på ejendommen på henholdsvis 807 m³ og 2.500 m³. I forbindelse med udvidelsen ønskes opført en ny gyllebeholder med kapacitet til 5.000 m³.

Der er med de tre gyllebeholdere tilstrækkelig opbevaringskapacitet i henhold til gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

8.10 Nabopåvirkning

Stald- og gødningsanlæg på husdyrbrug kan give anledning til gener inden for følgende områder:

- lugt
- støj
- rystelser
- støv

- fluer
- transporter
- lys
- uhygiejniske forhold
- affaldsproduktion

8.10.1 Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige oplysninger til anvendelse i konkret sagsbehandling om lugtemissionen fra staldanlæg. Vurderingen af lugt i forhold til omboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår således ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler og konkrete vurderinger, f.eks. i forbindelse med omrøring og udbringning.

Mange forhold kan influere på lugtemission fra stalden. Ud over produktionsareal og dyretypen er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning og styring, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem, overbrusningsanlæg samt hygiejne i stalden. Management med henblik på at sikre en veldefineret gødeadfærd er især vigtig, da lugten først og fremmest stammer fra gødningen. Erfaringsmæssigt er disse forhold meget vanskelige at forudsige og håndtere i godkendelsessituationen.

Princippet for lugtberegningen er derfor, at man ud fra oplysninger om dyreart, staldsystem og produktionsareal beregner den nødvendige geneafstand, som er den afstand, der minimum skal være fra kilden, før det vurderes, at genekriterierne kan overholdes. Genekriterierne er et udtryk for, hvor meget lugt omboende i forskellige typer beboelsesområder må udsættes for, før det kan betegnes som værende "væsentlige lugtgener".

Geneafstanden skal beregnes efter både Miljøstyrelsens lugtmodel og efter FMK-modellen, og beregningen baseres på følgende elementer:

- Emissionsfaktorer for forskellige dyregrupper,
- En spredningsmodel,
- Genekriterier svarende til forskellige områders lugtfølsomhed,
- Regler for hvordan øvrige forhold kan påvirke geneafstanden

Det digitale ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk foretager lugtemissions- og lugtgeneberegninger både efter Miljøstyrelsens lugtvejledning og FMK-modellen. Det resultat, systemet viser ved endt beregning, er resultatet efter den beregningsmodel, der giver den længste geneafstand til omboende, så genekriterierne overholdes uanset modelvalg.

Beregningen af lugt fra husdyrbruget foretages med andre parametre end dem, som normalt anvendes i forbindelse med miljøvurderingen. Dette skyldes, at lugtemissionen ikke beregnes som et gennemsnit i løbet af året, men beregnes ud fra perioder med spidsbelastning.

Uanset hvilken beregningsmetode (Miljøstyrelsens lugtvejledning eller FMK-modellen) der vælges, skal anlæg, som er placeret længere væk end 120 % af geneafstanden, ikke indgå i lugtberegningen. Det digitale ansøgningssystem bortscree-ner automatisk sådanne anlæg ved lugtberegning.

Naboejendomme, der enten ejes af ansøger, eller er registreret med landbrugspligt, medtages ikke, når der skal foretages lugtvurdering jf. reglerne om det generelle beskyttelsesniveau.

I ansøgningsskemaet til denne sag ses af lugtgeneberegningen i afsnit 6.1, at generkriteriet (korrigeret geneafstand) til enkelt bolig er på 407 meter til Tøjstedvej 1 og 326 meter til Vesemosegyden 17. Til Kirkemarken 18 i samlet bebyggelse er den korrigerede geneafstand beregnet til 715 meter, og til byzonen i Haarby er den beregnet til 1.026 meter.

Alle vægtede gennemsnitsafstande er større end korrigerede geneafstande, hvorfor det kan vurderes, at lugtgenekriterierne alle er overholdt.

I forbindelse med høringen af udkast til miljøgodkendelse, er der givet supplerende oplysninger til en af de nærmeste omboende, der ønskede en nærmere belysning af reglerne for angivelse af lugtgenekravene.

8.10.2 Støj

Støjkluder fra ejendommen er i ansøgningen beskrevet til at være fra ventilationsanlæg, aflæsning af foder og transporter.

Assens Kommune vurderer, at med de nævnte støjkilder kan Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser³ overholdes. Der stilles vilkår om overholdelse af disse vejledende støjgrænser.

8.10.3 Rystelser

Assens Kommune vurderer, at der ikke er nogle kilder til rystelser med det ansøgte.

8.10.4 Støv

Nærmeste naboer (Tøjstedvej 3) ligger i en afstand på ca. 200 meter fra det nye staldanlæg. Assens Kommune vurderer, at støvgener fra ventilationsanlæg, interne transporter, håndtering af foder og dyr, ikke vil være til gene for omboende.

8.10.5 Fluer

Bekæmpelse af fluer på ejendommen sker ifølge ansøgningen ved udsætning af gyllefluer. Assens Kommune anbefaler i øvrigt at de seneste retningslinjer for fluebekæmpelse følges (Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, 4. juni 2014).

Assens Kommune vurderer, at dette er tilstrækkeligt for at begrænse fluegener fra ejendommen og stiller ikke vilkår til dette.

³ <http://mst.dk/luft-stoej/stoej/stoejgraenser/graensevaerdier-virksomheder/>

8.10.6 Transport

Det er primært transporter til og fra ejendommen, som vurderes ved miljøgodkendelse, da færdsel på offentlig vej reguleres af politiet, og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Kommunen skal i helt særlige tilfælde vurdere, om det ansøgte kan give væsentlige gener for naboerne langs transportvejene for transporterne af husdyrproduktionens rå- og hjælpestoffer og produkter. Særlige tilfælde kan bl.a. være ved etablering af husdyrbrug, eller hvis transporterne primært sker igennem en byzone.

Under høringen af udkast til miljøgodkendelse er der kommet bemærkninger til Tøjstedvej og dens tilstand. Forholdet er ydermere dokumenteret med nye fotos, som tydeligt viser, at Tøjstedvej ikke mere er i den tilstand, som omboende synes er tilstrækkeligt.

Kommunen kan ikke stille krav i en miljøgodkendelse til en offentlig vejs tilstand. Denne del hører under kommunens vejafdeling og reguleres efter bestemmelser i vejloven. Spørgsmålene er da også bragt videre til Vej, hvorfra der allerede er ved at blive iværksat tiltag omkring Tøjstedvej og dens udmunding i Assensvej.

Der er udarbejdet en udførlig transportoversigt i den medsendte miljøkonsekvensrapport, som kommunen finder tilfredsstillende.

Assens Kommune vurderer, at transporterne til og fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige miljøgener for de omboende.

8.10.7 Lys

Belysning fra husdyrbruget kan genere de omkringboende, og hvis der er direkte lyspåvirkning af naboer, bør dette søges begrænset gennem indretning og driftsvilkår. Den nye stald forsynes med LED-lyskilder. Udendørs belysning styres gennem bevægelsescensorer.

Assens Kommune vurderer derfor, at naboer ikke vil blive påvirket direkte af lys fra staldanlægget.

8.10.8 Uhygiejniske forhold

Der skal generelt sørges for, at opretholde en god hygiejne i staldbygningerne m.v. på ejendommen. Driftsbygningerne skal holdes løbende rene og pæne. Alle uden-dørsarealet samt områder omkring foderopbevaring skal holdes ryddelige og renholdt.

Døde dyr opbevares hygiejnisk og forsvarligt jf. angivelserne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Assens Kommune har ikke ved de regelmæssige miljøtilsyn på ejendommen konstateret uhygiejniske forhold på ejendommen.

8.10.9 Affaldsproduktion

Ved de regelmæssige miljøtilsyn på ejendommen bliver håndteringen af affald gennemgået jf. de generelle bestemmelser, samt det til enhver tid gældende affaldsregulativ i Assens Kommune. Håndteringen af affald omhandler både indretning oplagene og bortskaffelse.

Assens Kommunes affaldsregulativ:

Farligt affald, som medicinrester, medicinflasker, kanyler, lysstofrør, varmepærer, sprayflasker, pesticidrester og oliefiltre skal bortskaffes via den kommunale ordning, der administreres af Assens Forsyning. Det er Stena Recycling, der afhenter og håndterer affaldet. Tilmelding sker hos Assens Forsyning. Hvis der ønskes at indgå en aftale med en anden virksomhed, så skal der søges en dispensation hos Assens Kommune, for at blive fritaget for den kommunale ordning. Ansøgningen skal indeholde dokumentation for, at virksomheden er godkendt til, at modtage farligt affald.

Ansøger skal på lige fod med andre erhvervsvirksomheder overholde de generelle regler for opbevaring og bortskaffelse affald, herunder de fastsatte i krav i ”Erhvervsaffaldsregulativet for Assens Kommune”.

8.11 BAT for IE-husdyrbrug jf. § 34⁴

Assens Kommune skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse af et IE-husdyrbrug desuden sikre sig at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at

1) der ud over iagttagelse af kravet i § 24 er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, jf. også bilag 5,

Assens Kommune vurderer ud fra ansøgningsmaterialet og de regelmæssige tilsyn på ejendommen, at anvendelse af BAT er tilstrækkelig.

2) energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,

Det er i ansøgningen beskrevet, at energiforbruget registreres løbende og at ny stald forsynes med LED-lyskilder. I forhold til vandforbrug bruges drikkenipler, som er placeret over krybber, eller der bruges drikkekopper, så der ikke sker vandspild. Derudover iblødsættes ved rengøring af stald for at minimere forbruget af vand. Assens Kommune vurderer, at dette er tilstrækkeligt.

3) mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænelige stoffer med mindre skadelige eller betænelige stoffer er udnyttet,

Ikke relevant i denne sag, da der ikke bruges særligt skadelige eller betænelige stoffer i svineproduktionen.

4) produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt, Svineproduktionen følges via produktionskontroller.

5) affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages,

⁴ Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Affald på ejendommen sorteres og bortskaffes efter kommunens anvisninger.

6) *der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik, og*

Der er ikke i den konkrete sag umiddelbart behov for ekstra renseteknik.

7) *der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.*

Der skal udarbejdes en beredskabsplan, og det er fastholdt med vilkår.

8.12 Særregler for IE-husdyrbrug jf. kapitel 17

8.12.1 Miljøledelse § 42

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2. Stk. 2:

- 1) Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) Fastsætte miljømål,
- 3) Udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) Minimum 1 gang årligt evaluerer miljømedarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) Minimum 1 gang årligt gennemgår miljøledelsessystemet.

Stk. 3: IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk. 2, nr. 1 – 5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentation skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Ansøger skal lave en miljøledelsesplan. Kommunen vurderer, at det er rettidigt, at denne foreligger, når klagefristen for denne miljøgodkendelse udløber.

Der vil ikke blive fastsat vilkår om et miljøledelsessystem, da det er et lovfæstet generelt krav for IE-husdyrbrug.

8.12.2 Hændelser og uheld samt overholdelse af vilkår § 43

Landbruget skal have en beredskabsplan, når godkendelsen tages i brug, hvilket der er stillet vilkår om.

8.12.3 Ophør § 45

Dette gør sig gældende ikke kun ved totalt ophør, men også hvis husdyrbruget ned sætter produktionen til under grænserne for et IE-husdyrbrug. Det er fastsat jf. § 45, stk. 3.

8.13 Sammenfatning

Der er søgt om en udvidelse af svineproduktionen til et samlet produktionsareal på 4.362 m² fordelt med 889 m² til smågrise og 3.473 m² til slagtesvin. I en overgangs-

periode, indtil slagtesvinestalden er bygget, anvendes en poltestald i det eksisterende staldanlæg, som har et produktionsareal på 235 m².

Den nye stald placeres parallelt med den eksisterende smågrisestald og syd for denne. Stalden samlede størrelse bliver på ca. 5.190 m², hvorfor den vil blive ganske synligt i landskabet. Det er fra kommunens side vurderet, at stalden er erhvervs-mæssigt nødvendigt for den fortsatte drift efter ansøger ønske.

Det er kommunens samlede vurdering, at det ansøgte overholder de gældende miljøregler og kan gennemføres som beskrevet i ansøgningen, miljøkonsekvensrapporten og i denne redegørelse. I godkendelsen skal der fastsættes vilkår, som ophøjer de afgivne oplysninger sammen med vurderingen i denne redegørelse til speciel lov for svineproduktionen på Tøjstedgård. Disse vilkår vil sammen med kravene i den generelle miljølovgivning blive det nye reguleringssværktøj for anlæggelse og drift af svinebruget.

8.14 Offentlighed/Naboorientering

Der er efter modtagelse af ansøgningen foretaget både naboorientering og orientering af alle omboende inden for lugtkonsekvenszonen. En enkelt omboende har tilkendegivet, at der ønskes ikke en udvidelse af svineproduktionen på Tøjstedgård, da det vil medføre større gener, end der opleves i dag. I en anden henvendelse er påpeget de større lugtudsendelser ventilationen vil afgive samt den eventuelle værdiforringelse af boliger, som ligger tæt på Tøjstedgård.

Eventuelle ejendomsværdiforringelse af naboejendomme på grund af udvidelse af husdyrproduktion på landbrugsejendomme er ikke tema, som er omfattet af bestemmelserne i husdyrbrugloven, hvorfor det ikke kan behandles i godkendelsen.

Udkast til miljøgodkendelsen blev offentliggjort på Assens Kommunes hjemmeside den 27. februar 2019, hvor den var tilgængelig i 30 dage. Øvrige myndigheder, interesseorganisationer og omboende blev ligeledes orienteret udkastet via digitalpost.

Denne endelige godkendelse vil ligeledes blive offentliggjort på kommunens hjemmeside, hvor det samtidigt vil blive sendt orienteringsbrev til øvrige myndigheder, interesseorganisationer og berørte omboende til Tøjstedvej.

Ove Johansen
Miljøsagsbehandler

